

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK L.

Ч. 55. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 11-го березня 1942.

No. 55. Jersey City, N. J., Wednesday, March 11, 1942.

VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

Американські Военні Сили уже Готові, щоб Розпочати Офензиву Проти Японії, Запевняють у Вашингтоні - Американські Субмарини Затопили Або Знищили з Кінцем Минулого Тижня 6 Японських Военних Кораблів

АДМІРАЛ КІНГ ШЕФОМ МОРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛОТИ

ВАШІНГТОН. — Секретар маринарки полк. Ф. Накс заявив, що шефом морських операцій є назначений адмірал Ернест Дж. Кінг, який зайняв місце адмірала Гарольда Старка, дотеперішнього шефа морських операцій. Кінг є рівнозначним командантом американської флотії. Ці зміни є правдоподібно докінченням тих пересуень, що зачалися тим, що адмірал Кінг заступив адмірала Г. Кімеля по японському нападі на Перл Гарбор 7 грудня м. р. Секретар маринарки заявив, що адм. Старк виїде по короткій відпочинку до Лондону, щоб заступити віце-адмірала Роберта Л. Гормлея. Старк буде командантом американських морських сил, що оперують на європейських водах. Ці пересуєння в початкових постах флотії стоять в тісному зв'язку з реорганізацією армії та її генерального штабу, що мали місце минулого тижня.

РУЗВЕЛТ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ІНФЛЯЦІЄЮ

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт заявив в понеділковій радіській промові, що Злучені Держави розділяють інфляцію, якщо ціни на товари будуть підскакувати з теперішньою швидкістю. Він твердив, що це збільшить кошти війни, державні довги та надівсе піднесе дорожнечу та обнищить рівень життя робітників та селян. Президент казав, що боротьба проти інфляції є не менш важною як боротьба проти зовнішнього ворога. Тому то кожна група повинна добровільно співпрацювати з урядом в напрямі спинення інфляції. Такі явища як визискування та надмірні зарібки є головними причинами, що підкопують усталізовані ціни та тим спричиняють інфляцію. Виступаючи разом з Г. Волесом, заступником президента та секретарем рільництва К. Вікардом з нагоди рільничої програми „Нового Розділу“, президент Рузвельт завізав фермерів, щоб і вони свою уміркованою політикою допомогли урядові вдержати теперішній економічний рівень життя.

НОВИЙ ЯПОНСЬКИЙ КОМАНДАНТ НА ФРОНТІ БАТААН

ВАШІНГТОН. — Японський уряд вислав генерала Томоюкі Ямашіту, завойовника Маляї та Сінгапуру, на Филиппини, щоб взяти команду над японськими військами, що борються проти ген. МакАртура. Ген. Ямашіту вважають за найздібнішого японського генерала та стратега. Назначення його на цей фронт вважають у Вашингтоні знаком, що Японія приготувалася до нових операцій, правдоподібно до інвазії на Австралію.

ЛУІС ДЖАНСОН НА ЧОЛІ АМЕРИКАНСЬКОЇ МІСІЇ ДО ІНДІЇ

ВАШІНГТОН. — Луїс Джансон, б. помічник секретаря війни, є назначений урядом головою американської місії, яка їде до Індії, щоб допомогти в її військових зусиллях. З ним їде цілий ряд рільничих фахівців, головно техніків та інженерів. Це вказує, що першим та найголовнішим завданням місії буде допомога у війсьній продукції Індії.

АМЕРИКАНСЬКО-АНГЛІЙСЬКА КОМІСІЯ ДЛЯ КАРІБІЙСЬКОЇ ПОЛОСИ

ВАШІНГТОН. — З Білого Дому повідомляють, що за порозумінням урядів Злучених Держав та Великої Британії створено Американсько-Англійську Комісію для Карібійської Полоси, ціллю якої є зайнятися вивченням соціальних та економічних проблем Бритійської Західної Індії. Обидва уряди мають своїх представників та відповідну кількість експертів. Проголошуючи публічно створення такої комісії, президент Рузвельт заперечив, начеб створення такого тіла рівнялося продовженню договору, на основі якого Злучені Держави перебрали посідання тих британських посілостей на 99 літ в заміну за 50 американських ніщівників.

ГОВОРЯТЬ ПРО ІНВАЗІЮ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КОНТИНЕНТУ

ВАШІНГТОН. — Генерал Андрю МекНотон, командант канадського експедиційного корпусу у Великій Британії, відвідав президента Рузвельта в Білому Домі та зложив йому докладний звіт про підготовку альянських сил для наїзду на європейський континент. Заки він був прийнятий президентом, ген. МекНотон відвідав генерала Маршала, шефа штабу, та полевого маршала сера Джана Дила, голову британської військової місії у Вашингтоні. Ген. МекНотон повернув до Канади в лютні ц. р. До того часу він перебував в Англії, де обзнакомився добре з мілітарним станом Великої Британії.

ЗАТОПЛЕНО 2, А УШКОДЖЕНО 4 ЯПОНСЬКИХ КОРАБЛІВ

ВАШІНГТОН. — Департамент маринарки повідомляє, що американські субмарини затопили два японські боеві кораблі та ушкодили торпедами чотири інші ворожі кораблі на водах Тихого океану. Затоплені кораблі були ніщівниками. Серед ушкоджених є один літаконосець та три кружляки. Всі ці кораблі, як доносить департамент маринарки, є унерухомлені та не можуть брати участі в операціях. Ось ці затоплення як теж ушкодження японських кораблів американськими субмаринами, літаками чи кораблями на водах Далекого Сходу, разом з попередніми, виносять тепер 138 кораблів.

ВЕДЕЛ ЗДАЄ ПРЕЗИДЕНТОВИ ЗВІТ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ЕСПАНІЇ

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт прийняв на довгий розмові Олександра В. Ведела, американського амбасадора до Еспанії, від якого довідався обширно про внутрішнє положення Еспанії як теж про її відношення до світової війни. Ведел заявив журналістам, що президент Рузвельт зацікавився незвичайно еспанськими лідерами та видитував про генерала Франка, міністра заграничних справ Сунера й т. п. Хоч назагал умовини в Еспанії не є дуже добрими, проте населення живе куди краще, як підбиті німцями народи Європи, кінчив Ведел.

ЗАТОПЛЕНО ДРУГИЙ БРАЗИЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ

НОРВОЛК (Вірджинія). — Морські влади повідомляють, що ворожа субмарина затопила минулої суботи 7,784-тонний бразилійський корабель „Арабутан“ при берегах Порт Карлайли. Врятована залога в числі 54 моряків оповідала, що ворожа субмарина була італійського походження. Є це перші знаки, що італійські субмарини оперують разом з німецькими при берегах Америки. Підчас експлозії торпеди згинув один моряк.

АВСТРАЛІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІДБИТТЯ ЯПОНСЬКОЇ ІНВАЗІЇ

КАНБЕРА. — Японські літаки знов бомбардували Порт Моресбі, столицю провінції Папуа на острові Нова Гвінея. На згаданій острові японці висаджують з другого боку великі сили і стягають багато літаків. Звіздам лише кілька сот миль до австралійського континенту. Австралійський уряд готується до відбиття японського нападу. В Австралії ухвалено закон, на основі якого відступаючі австралійські війська і влади мають право знищити перед ворогом до тла все, що моглоб принести ворогові яку небудь користь. Проте деякі кола є такого переконання, що замість на Австралію японці нападуть на Бритійську Індію.

РАНГУН ВПАВ

ЛОНДОН. — До Лондону прийшло з Нью Делі, Індія, потвердження вістки, що столиця Бурми, Рангун, впав і його заняли японці. Перед відступом британські війська в місті понищили все, що моглоб бути корисним ворогові. Японці далі наступають. Командантом британських військ на тім тлітку є генерал Александер.

БРИТІЙСЬКИЙ НАЛЕТ НА НІМЕЧЧИНУ

ЛОНДОН. — Бритійська повітряна сила в числі сто бомбовиків налітала на ріжні міста в промисловій околиці Руїрніни і їх бомбардувала. В Есені вона бомбардувала военні фабрики Крупа. Також британські літаки налітали ріжні промислові точки в Франції.



НЕМА ГУМИ. — Адміністратор цін Ліон Гендерсон у своїй промові перед сенатовим комітетом зясує недостатку гуми. Внаслідок цієї недостатці власники автомобілів стоять перед ревізією гумових коліс.

СТУПНЕВЕ ВИНИЩУВАННЯ НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ В СОВЕТАХ

МОСКВА. — Червона армія опублікувала мапу, з якої виразно видно, як далеко були зайшли німці в осіні минулого року і скільки тепер вони відступили взад. Ріжниця дуже велика. Вона наявно вказує, як дуже була загрожена Москва. Советські мілітарні кола, виказуючи великі успіхи у відзисканні території, водночас погоджуються щодо цього, що найбільшим успіхом тримісячної советської офензиви було ступневе винищення великого числа німецького війська, як теж воєнних матеріалів. В теперішній війні гігантських розмірів ні одна битва на якійсь одній відтинку не може мати рішального значіння. Всі битви разом і втрати понесені ним ворогом, рішають. На центральнім фронті біля Москви, як показують советські мапи, німці кинули біля вісім тисяч повзів. Але советські сили, як показали опісля події, здержали ті повзи і велику частину з них знищили.

НІМЦІ ОБЧИСЛЯЮТЬ СВОЇ ВТРАТИ

БЕРН. — Німецькі військові кола починають обчислювати свої воєнні втрати. На основі їх обчислень Німеччина дотепер втратила півтора мільона воєнних, в убитих, ранених і полонених. Чужі кола обчислюють ті втрати далеко вище. Проте і з німецьких обчислень виходить, що та війна коштує пересічно Німеччину більше, ніж минула. Тепер місячно Німеччина тратить по 50,000 воєнних більше, ніж в минулій війні.

Міжнародні неутральні військові знавці вкупі з тим стверджують, що Німеччина починає діставати внутрішнього неспокою у зв'язку з тими втратами. Війна, як признають самі німці, ще буде тривати довго, а ті втрати вже великі. В міжнародних колах також є такої думки, що Британія і Америка в короткім часі готові повести офензиву на Європу і створити в Європі свій власний фронт. Німці побоюються цього і водночас підготовляються до цього в той спосіб, що вдержують на заході більші частини війська, які серед інших обставин моглиб брати участь у протисовєтській кампанії. Також німці підготовляються на морі, побоюючись нападу з боку британсько-американських морських сил.

ФРАНЦУЗЬКІ КОРАБЛІ ДЛЯ НІМЦІВ?

ЛОНДОН. — Советська новинарська агенція ТАСС принесла звідкись вістку, що французький уряд у Віші передав німцям своїх 40 найновіших воєнних кораблів, які почали будуватися в 1939 р., а тепер вже викінчені. Серед тих кораблів має бути величезний боевий корабель „Клемансо“ і кружляк восьми тисяч тон. Також вкортці німці дістануть від французів корабель „Донкірк“, якого ушкодили британці, а який тепер є в напіві. Советська агенція говорить, що між французьким урядом в Віші і німцями вже давно заклучено умову щодо передачі тих кораблів.

ФІНСЬКІ ПРОТИЛЕТУНСЬКІ АЛЯРМИ

ЛОНДОН. — В Лондоні застановляються над тим, чи не впровадити таких самих протилетунських алярмів, які впроваджено в Гельсінках, Фінляндії. Заряд міста прилучив алярмові сирени до телефонічних дзвінків і як на дворі починають вити сирени водночас телефонічні дзвінки починають по хатах дзвонити.

ШАДЯТЬ ПАПІР В ЛОНДОНІ

ЛОНДОН. — Бритійські влади видали гострий приказ, щоб люди не викидали ні найменшого клатітка паперу на двір, а щоб шадили його і віддавали там де треба до перерібки. Вкупі з тим розпорядком покарано одну жінку, яка впродовж трьох хвилин поповнила аж три проступки: Вона, вистівши з автобуса викинула на вулицю „тикет“, опісля викинула порожню коробку з сірників і вкінці розвинула табличку цукорляди та папір, який овивав її, також кинула на вулицю. Внаслідок гострих кар скористали на тім її вулиці міст і публічні місця: всюди видно велику чистоту.

РОЗСТРІЛ 20 ФРАНЦУЗЬКИХ ЗАКЛАДНИКІВ

ВІШІ. — Німецькі влади виконали засуд смерті на двадцяти французів, взятих як закладників, за те, що невідомі справники в Парижі напали на німецького стійкового і стрілами з револьвера його вбили. Справники, виконавши цей атентат в білий день, втекли вулицями на біциклах і дотепер їх не зловлено. У містку за те німці застрілили двадцять інших французів, називаючи їх „комуністами“. Черговим закладником грозить за те саме кара смерті.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
повною ціною, в котрій оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Розкривають Щораз Більше

З кількох центрів у середній і західній Європі приходять згідні вістки про приготування німецьких військ до весняної кампанії, а при тому виринають на світло деякі факти, які розяснюють деякі справи навіть людям з мозком, закабеченим гітлерівською пропагандою.

Приходить вістка, що Гітлер улаштував собі головну квартиру в Києві, столиці України. Цей факт певно не буде наповняти гордощами нікого з українців, навіть тих, що видали були „маніфест“, що „німецька армія вступає на українську територію: зближається день нашої перемоги“. Цим фактом Гітлер показав, що Україна для нього просто військова операційна база; і з цього вже не важко буде догадатися, як він уявляє собі майбутнє України на випадок своєї перемоги.

Додаткові висновки дає нам поведінка Гітлера в інших сторонах. Зо сусідуючої з Україною Румунії йдуть вісти про невдоволення з того, що Гітлер віддав Румунії округу Одеси як відшкодування за те, що він забрав Румунії Семигород і дав його Мадяриці. Румуни видимо знають, чого їм ждати в Одещині, як би там не стало Гітлерівських багнетів. Румуни зовсім не криються з тим, що вони не хочуть Одеси, що вони воліли би Семигород. Однак пляни Гітлера іншій: давши Одесу румунам, він сварить їх з українцями, а давши Семигород мадярам, сварить мадярів з румунами. Звісно, ці спори не можуть бути вирішені самими заінтересованими народами, як довго над ними стоїть Гітлер. Сварка мусить тривати далі. І Гітлер старіше над посвареними.

Подібну ситуацію створив Гітлер між словаками й мадярами, а далі на полудне між хорватами й сербами. Створена ним нібито незалежна хорватська держава це зовсім оперетковий твір, який не міг би удержатися одного дня не то проти всіх своїх ворогів: мадярів, італійців, сербів, але навіть проти котрого-небудь з них. Нібито незалежні хорвати мусять держатися поли свого „визволителя“, а тим самим вони найшлися властиво в новій неволі, що певно під багатьма зглядами є багато гірша від первісного стану, на котрий вони так нарікали.

Приходять нарешті вісти про невдоволення з німецької політики навіть з нібито незалежних держав Італії й Болгарії. Німецька команда хоче вживати італійських і болгарських військ, не звертаючи уваги на інтереси Італії, зглядно Болгарії.

У цей спосіб „заприязнені“ з Гітлером „народи“ і „держави“, дістають практично лекцію, як має виглядати широко розхвалений „новий порядок“ в Європі. Треба й нам це в Америці пізнати, хоч без таких великих шкод, з якими навчаються народи в Європі.

Карель Чапек.

Пригода з Дитиною

Колиж пан Бартошек вернувся до комісаріату, сказав своїм людям: — Слухайте, хто з вас має тримісячного бельбаса? Пришліть мені його сюди. — Так то жінка одного поліцаї принесла йому свою наймолодшу дитину. Пан комісар казав розповинити дитину та й повідає: Таж воно мокре. І бачить, коротесеньке волоссячко має воно на голові, складки також — то буде ніс, що? — а зубів також не має. — Прошу вас, добродійко, по чім можна пізнати таку дитину?

Поліцаїха притиснула дитинятко до грудей. — Таж то моя Марієчка, — сказала гордо — щож не ви, пане комісар, не бачите, що то викпанний тато?

Пан комісар глянув непевно на поліцаїху Гохмана. Той із зіжмиженими вусами та стягненою кушудою сміявся до свого потиска, вертів йому товстим пальцем та приговорював

„гав, гав гав“. — Ну, я не знаю, — мимив комісар — той ніс мені виглядає трохи інший, та ще левно дитині підросло. Чекайте, я пійду поглянути по парку, як виглядають немовлята. То знаєте, всяких кишенковців і злодійських спільників наш чоловік зараз пізнає, але ті пуголовиці у перинках, із тим чейже не маємо що робити.

За годину Бартошек вернувся пригноблений. Слухайте, Гохман, сказав, таж це страшно, всі ті дити такі подібні! Якжеж могу подати опис? Гладають тримісячне немовлятко, жіночого полу, має волосся, носик, оченята а на задка фалдочки, спеціальний знак: важить чотири тисячі чотиреста дев'яносто грамів. Чи то вистарчить?

— Пане комісар, сказав той Гохман поважно, тих грамів я там не подавав би. Такий хробачок важить раз менше, раз більше, відповідно до того, як

Тяжкий Шлях Поступу

Всякий здобуток людського духа переходить через тяжкий шлях спроби. Гарні і швидкі локомотиви, які нині тягнуть за собою поїзди до шкортістю 60—70 миль на годину, колись не були такі досконалі. Слід було заглянути в залізничний павільон на ньюйоркській Світовій Виставі, щоб побачити який довгий був шлях розвитку. Першу локомотиву зладив англійський інженір Джордж Стівенсон в 1814. Але яка це була локомотива! Це був несугарний котел з такими між несугарними ручками приправленими до коліс. З цієї локомотиви мало було користі. Але думка, що ось та локомотива „сама порушується“ притягала нових людей до цього помислу. Знайти машину, якої не треба було крутити мазами живучих істот все було мрією тисяч людей. І коли першому винахідникови вдалось ту мрію сповнити та придумати машину, яка порушувалась від температури вогню, це вже був величезний успіх.

Проте той успіх довгий час не мав практичного примінення. Перші локомотиви порушались дуже поволі. Вони по дорозі псувались. Своєю саждею вони заліплювали пасажирів. Переїздяючи через села, міста і поля викликували паніку серед людей і звірят. Знову зловісні люди часто псували залізничні шляхи. Здавалось, що машина ніколи не зможе заступити коня. А що з цього вийшло?

Подібний тяжкий шлях переходили всі інші помисли людського генія. Придумати крила, які підносили людину в небесні простори! Скільки людей мріяло про це досягнення! Здається нема людини, яка бодай в дитинстві не мріяла мати крила і літати в повітрі. Уже в старій грецькій міфології згадують про славного Дедала і його сина Ікара. Дедал зладив крила, якими можна було літати в повітрі. Раз з сином він на крилах вибрався в подорож в повітря. Син так захопився тим плаванням, що давав летіти в напрямку сонця. Але, каже грецький переказ, як Ікар зблизався до сонця, воно припекло, розтопило віск, який держав пера в його крилах, пера порозлітались, а Ікар впав на землю, і забився.

Сотки винахідників ламали собі над тим головою, часто в буквальнім розумінні, стараючи придумати апарат, який літав би в повітрі. Величезна більшість з них, хоч витратила ціле своє життя на зладження літаючого апарату, ні-

коли не дочекалась того, щоб їх апарат піднявся бодай на кілька вгору. Іншим пощастило, і вони придумали апарати, які на довше, чим коротше відірвались від землі і зависали в повітрі. Але які несугарні були ті перші літаки! Які небезпечні до літання. Також колись здавалось, що літаки не будуть мати жадного практичного примінення і надалі залишаться лише забавкою, яка ласкотить зарозумілість людини, але не дає їй жадної практичної услуги. А що нині бачимо?

Подібне діялось і з радієм. Впродовж довгих віків в сотках мільйонів людських сердець тліло таке романтичне бажання, щоб можна було порозуміватись на віддалі, чути чужий голос, музику. Марконієви вдалось віднайти хвилі, які ділали на далеку мету. А коли придумано апарат, що, м'ям уярмити ті хвилі і на віддалі пересилати знаки, здавалось, люди досягнули неможливого. Але людський дух не зупинявся на тім скромнім успіху. Далі працював, доки ми не дістали нинішніх радієвих апаратів. Подібне нині діється з телевізією і з іншими винаходами. Люди практикують, експериментують, не знеохочуються, удосконалюють, аж доки не приходять до дійсного геніальних результатів. Якщоб вони знеохочувались і після першої спроби кидали свій почин, ми нині не мали б відгінних швидких поїздів, не мали б авт, літаків, радіо, телевізії і десятків тисяч інших дуже практичних винаходів, які зробили наше життя таким вигідним.

Те, що діється з різними матеріальними і фізичними винаходами, діється також з різними подуманими, абстрактними справами. Генрі Форд досягнув такий великий успіх не лише тому, що удосконалив свої тачки, з мотором. Але також тому, що удосконалив свою бизнесову організацію. Інші автомобілеві винахідники не поробили того успіху, що Генрі Форд. Деякі з них померли в нужді. Форд досягнув такі успіхи, бо удосконалював себе на всіх ділянках.

Удосконалювання потребує кожної організації, кожної правлячої системи. Вона не сміє заперечувати себе лише тому, що по перших спробах вона не дала бажаних успіхів. Кожна думка мусить перейти хресний вогонь спроби. Коли в своїх перших початках вона не дала бажаних успіхів, це не треба її відкидати, лише треба добре поглянути,

із животином. — Ісусе Христе, — бідкав комісар — якжеж я маю те все знати? Немовлята, то чейже не є наш реферат! Слухайте, сказав нараз із полекшою — а що, як ми цю справу віддали би на чийсь іншій плечі, може „Охороні Матерей і Немовлят“!

— Однак ми маємо тут із крадіжкою до діла, — заприми- тив поліцаї.

— Це правда, — бурмотів комісар. — Боже, колиб це був украдений годинник або якась інша розумна річ, то я з тим дав би собі раду. Алеж, чоловіче, я навіть не уявляю собі, як то шукати украдених дітей!

У щож мить відчинилися двері, а один поліцаї припроваджує паню Ляндову. Пане комісар, повідомляю вас, ця пані хотіла якийсь жінці на вулиці виврати з рук немовля та при тому счинила велике збігівництво і галабурду. Тому я арештував її.

— Ісусе Христе, пані Ляндова, скрикнув комісар, що нам робите? — Таж то була моя Рожечка, — заводила молода мати.

Весняна Офензива і Східний Фронт

Дня 21. берзня кінчиться астрономічно зима, а починається весна. Кажуть, що ця надходяча весна буде у війні рішальною та може заважить на цілі століття на ході людської історії. Чи так дійсно буде, годі певно твердити. Зате так є, що з цією весною зв'язують міжнародні військові знавці пляни німецької офензиви на цілому московському фронті, а можливо й на Близькому Сході, що обіймає Туреччину, Єгипет, Іран і т. п. Від кількох тижнів не перестають напливати з різних джерел звідомлення про гігантські приготування Німеччини та її союзників до цієї весняної офензиви.

Гітлер добре знає, що якщо він не переможе Советський Союз та Англію, то всі його дотеперішні здобутки зведуться до нічого. Тому він мусить рішитися тепер на остаточний крок, або погодитися з прогрю.

Які є вигляди тої німецької весняної офензиви? Має вона шанси на успіх, чи може засуджена згорі на заломання? Про це різні люди різно говорять.

Що в ній лихого, а що доброго? Добро треба задержати, лихе усунути і знов піддати дану думку під житеву пробу. Хіба нам не відомо скільки разів Тома Едісон випробовував волосинку в своїй світляній електричній лампі, доки не натрапив на матеріал, який внутрішній лампи моментально не спаливався? Подібне з ріжними абстрактними думками, з ріжними суспільно-політичними помислами. Треба до них підступати обережно, розважати, науково і не відкидати їх відразу тому, лише, що перша проба дала негативні успіхи. Не вільно з помиями виливати на двір дитини. Не вільно через вступні невдачі понехувати цілковито якоїсь доброті думки. Бо коли будемо так робити, то ніколи не зробимо поступу вперед. Кожна добра думка потребує часу і належної уваги від чоловіка; так як кожний жемчуг потребує мозольної уваги шліфара. Жемчуг в своїй сирій формі нічим не ріжниться від куса брудного каменя. Добра думка в своїй сирій формі мало ріжниться від нерозумної думки. Щойно пильна і терпелива увага, експериментування з нею, вирішує, котра думка була дурна, а котра розумна. Без такого підходу до справ неможливий ніякий технічний, науковий, містечкий, соціальний, чи який небудь інший поступ.

Пані Ляндова гляділа тупо перед себе. — Пане комісар, простогнала в несподіванім проблемку надії — я дам десять тисяч тому, хто мені найде Рожечку! Оголосіть нагороду, що хто поведе вас на слід моєї дитини, дістане десять тисяч!

— Я не робив би того, любав, — сказав пан Бартошек сумніваючись.

— Ви не маєте ніякого чуття, — вибухнула молода мати. — Я дала би весь світ за мою Рожечку!

— Ну, як хочете, — бурмотів пан Бартошек похмуро. — Я це оголошу, лише вже нах до того, ради Бога, зовсім не мішайтеся!

— Це трудна справа, — зітхнув, як лише за нею замкнулися двері. — Чекайте, я знаю, що тепер станеться.

— Воно дійсно сталося: на другий день три тайні агенти принесли кожен по тримісячній дитинці, а один, це був той Піштора, встроїв лише голову крізь двері та вишкірив зуби: — Пане комісар, не міг би то бути хлопчик. Хлопчика я мав би, і то легко!

— Оце завдячуємо тій ого-

рять. Передівсім це залежати- ме від самої Росії. Від 6. грудня м. р. Сталін держить ініціативу майже на всіх фронтах. Він змушує німецьку начальну команду вичерпувати ці запаси, що були призначені до участі у весняній офензиви. Советська начальна команда уживаючи т. зв. „тактики Брусілова“, цебто застосовує тактику відповідно до зловчальних обставин, не має якогось одного генерального пляну, а уживає багато більш плянів, дуже часто залежних від позиції ворога. Тому то, кажуть одні знавці, большевики й досі не здобули Харкова й Таганрогу. Очевидно тому, що німці передбачуючи советський натиск на ці відтинки, так їх укріпили, що здобуття їх коштувало б величезні маси боєзвиського війська та воєнного матеріалу й то ще не знати, чи принесли б остаточний вислід, цебто, чи відсунули б німців аж до Дніпра. Натомість большевики, користаючи з величезних сил, які унерухомили німецькі механізовані частини, повели успішні протинаступи на центральному фронті в напрямі Доро-

гобужа та на півночному біля Старої Русси. Можна сподіватися, що большевицькі протинаступи не мають на цілі лиш ослабити заповіджену німецьку офензиву на весні, але змагав до того, щоб протгнати німців цілковито з советської території.

Друга школа військових знавців є тої думки, що теперішні советські здобутки це останки тих зусиль, на які вони могли спромогтись. Вони твердять, що німецька армія ще не є розбита та ще являється далі одною з найсильніших воєнних машин світа. Вони заповідають, що німці кладуть майже все на весняну карту, та що, на їх думку, німці готові зайняти Кавказ та нафтові терени на Близькому Сході.

З Європи приходять вістки, що піддержують здогади тих знавців. А саме, що в Берліні минулого тижня відбулися тайні наради генерального штабу, на яких упряновано очинити рішучий весняний удар. Підздки маршала Кайтеля по „союзницьких“ державах манять на меті зібрати якнайбільше військових частин. Згідно з тими інформаціями, Мадяричина, Словаччина та Румунія згодилися вислати 1,000,000 своїх військ проти большевиків. Італія сама мала дати згоду на висилку 800,000 військ з усім модерним і механізованим озброєнням. Ті цифри

виглядають на пересадні, але щось у тому мусить бути. Замітне те, що Болгарія, оскільки вірити европейським звідомленням, також візьме активну участь у весняній кампанії. Гітлер має вимагати від короля Бориса, щоб він виповів війну Советському Союзові. Борис не мав би нічого проти такого виступу, бо він є переконаний, що Німеччина цю війну виграє. Зате болгарський народ має глибокі про-мо-сковські симпатії й це гамує Бориса. Колиб Гітлерові не вдалося намовити Бориса до війни з Советами, то Болгарія готова піти війною проти Туреччини, якщо цього вимагала потреба. Вона теж заступить окупантній війська Німеччини, Мадяричини, Румунії та Італії в балканських краях своїми та звільнить попередні на московський фронт. Усе те є припущення, але такі, що мають багато правдоподібності.

Навколо Туреччини стоїть загадочне питання: що буде з нею, куди вона піде, чи уступить Німеччині, чи поставити чинний опір? Бо весняну німецьку кампанію передбачують не тільки на Україні, в напрямі Кавказу, але також в Північній Африці, цебто проти Єгипту, а відтак в напрямі на Сирію та Персію. Удар на Єгипет був би рівнозначним з есентуальним ударом Держав Осі на Туреччину. В Греції та на стровах Егейського моря, як кажуть, згромадили великі сили, які можуть ужити або проти Туреччини й Сирії, або теж проти Єгипту.

Про весняну офензиву говорять також офіційні большевицькі та німецькі чинники. Большевики теж громадають величезні сили, що мають виносити 5 мільйонів воєнків. Ось ту німецьку офензиву мають на приміті теж і Злучені Держави і з тим є зв'язаний правдоподібно й есентуальний британський — американський новий фронт в Норвегії.

ВАЙНАНТ ДУМАЄ, ЩО ЧОРЧИЛ ОСТАНЕ В КАБІТЕНІ

ВАШИНГТОН. — Джан Г. Вайнант, американський амбасадор до Великої Британії, відбувши конференцію з президентом Рузвелтом, заявив журналістам, що він не думає, що Чорчил уступить з прем'єрства з причини альянських невдач на Далекому Сході. Він твердив, що цілий англійський народ має довіря до Чорчила, а цей знову вірить в остаточну перемогу Бритійської Імперії. Запитаний про становище на російському фронті, амбасадор Вайнант відмовився давати будьякі висновки, чи критику, пояснюючи, що він не є військовим і на воєнних операціях не розуміється.

ла наймичка — яка вона горда з тих сценат, як чваняться ними це стерво! Чисто, як кожна мама!

Пан Бартошек задумався тай повідає:

— Мамо, це правда? Роблять так мами?

— Якжеж би ні, — озвалася наймичка. — Лишень попро- буйте похвалити якісь мамі ті дитини!

— То цікаве, — бурмотів пан Бартошек. — Чекайте, попро- буюмо.

І так вам на другий день усі матері у Великій Празі були предметом подиву. Як лише вишшли на прохід із дитиною у візочку або на руках, уже був біля них уніформований поліцаї або цивільний пан, впирав очі в чудову їх дитинку та „щип-щип“ від борідкою. — То маєте гарну дитинку, пані, — приговорювали привітливо — а скільки йому роки? — Словом для всіх матерей був то день радощів і гордощі.

А вже в одинадцятій рано привів один тайний агент до комісара Бартошека таку біду й дріжучу жінку — Так, то

(Докінчення на сторінці 3-й)

НА РІЗНІ ТЕМИ

„МАРТОВИЙ ЛЕВ“.

Доньсячи про холодний вітер, що навістив східну частину Америки, а в декотрих околках приніс сильні сніговиці, газети написали про „мартовий лев“. Наприклад, що мартівський лев спізнився, але приніс бурі й повені.

Фраза відноситься до англійської поговорки, що місяць березень приходить як лев, а відходить, як ягня.

Подібні думки висказується й в нас, коли остерігаються людей не сміятися з марту. Або коли кажуть, що в марці ще змерзне старець.

НЕ ВИКИНЕШ.

Мало що не кожна ньюйорська газета написала про цього „мартового льва“ цілий стовпець, а декотрі то ще дописали про сніговицю в Пінсбурґі, що це раз стільки.

Таке пишеться в часи, коли уряд обмежує рапорти про погоду, видавані бюро погоди.

Видно погода не дається: ти її викидай дверми, вона вікном пхатється.

„ОЛІЙНИЙ ОЛІ“

Уже дві статті написала американська журналістка Дороти Томпсон під наголовком, який навіть важко перекласти на українську мову: THE NATION AND THE STATE.

Справа в тому, що англійське слово „NATION“ („нейшен“), хоча воно того самого походження, що українське слово „нація“, має в нас інше значення. Кажучи це слово по українськи, ми розуміємо збірність людей, що мають почуття спільної мови, культури, історичних традицій, інтересів. Коли англієць або американець уживає цього слова, він розуміє це, що ми означаємо словом „державна“. Тому на означення „нації“ уживають інших слів, як: RACE, PEOPLE, INKLOUS NATIONALITY.

Англійське слово „STATE“ (стейт) теж треба перекладати словом „державна“. Виходило б, що наголовок статті пані Дороти Томпсон („Державна й державна“) це нонсенс. Тимчасом авторка статті якраз хоче звернути увагу на те, що „стейт“ і „нейшен“ не одно й те саме. „Стейт“ це урядники, що виконують державні функції, „нейшен“ це люди, що становлять державу. „Стейт“ це „мертва“ бюрократія, „нейшен“ це жива людська збігота.

ДЕРЖАВА Й НАРОД

Вивісивши так різницю між двома поняттями, пані Томпсон хоче, щоб війну прогит Гітлера, Муссоліні й Гіроґіта перебрала на себе американська „нація“, себто той американський народ, що становить американську державу.

Виводи пані Томпсон заміні принаймні з того боку, що вона недоволена, коли американська держава, як знаємо, заложена американськими колоністами в другій половині 18. століття, нині не проявляє життєвого пульсу, який вона проявляла в великі переломні минулого. Вона хотіла би розбудити в американському народі таке зацікавлення державою, щоб держава стала знову життєвим організмом.

Ці заходи пані Томпсон легко можуть пригладати читачам на заходи багатьох народів, що не мають своїх держав („стейт“), добути собі державність.

Дуже можливо, що не один з тих народів, добувши державності, буде потім старатися розбудити в своїй державі народі таке живе зацікавлення справами, яке він проявляв, коли боровся за державність.

Тиждень Війни

(Виготовлено Бюром Урядових Звітів, перекладено та розповсюджено Загальною Радою Американської Єдності).

Президент Рузвельт писав до голови Ради Военної Продукції: „Наступні місяці є критичними місяцями війни. Перемога у значній мірі залежить від збільшення продукції, яку ми можемо дістати з наших фабрик і арсеналів на весні й влітку 1942... Це є загальна війна. Ми є всі під обстрілом — однаково воюють і цивільні... Ми всі воюємо. Щоб виграти, мусимо битися“.

Нелсон заявив, що почато „сталу краєву кампанію за негайним збільшенням продукції в закладах, які вже мають воєнні контракти та за переведенням інших закладів на воєнну продукцію так швидко, як лише можливо“. Він казав, що програма вимагає 168 годин праці на тиждень для кожної машини у воєнних фабриках; нагорода за визначне доконання та встановлення спільних воєнно-промислових комітетів з робітників і управління фабрик, щоб розглядати пропозиції „з усіх сторін“.

Президент в промові через радіо сказав: „Ми американці мусимо відступити, але ми не будемо втрачати... Скоро ми, а не наші вороги, будемо наступати; ми, не вони, виграємо останні бої та ми, не вони, будемо робити остаточний мир... Ворог нам платити тяжкими жертвами кожного дня, що минає“.

Президент сказав: „Німеччина, Італія й Японія є дуже близькі до їх найбільшого випуску літаків, зброї, тенків та кораблів. Об'єднані Держави — особливо Злучені Держави Америки...“ Він казав, що американці не спиняться праці „ні на один день... Доки війна не буде виграна“, не вимагати особливих привілеїв для однієї групи та охотно відмовитись від вигід, коли треба.

Заграниці відносини. Підсекретар державних справ Велес подає про дві умови, підписані з Бразилією для зміцнення солідарності західної півкулі та ухвалення „ленд-ліз“ допомоги Бразилії. Адміністратор „ленд-ліз“ Стетініус повідомляє, що допомога по „ленд-ліз“ в січні досягнула \$462,000,000, та що фактична доставка тепер перевищила два біліони доларів. Призначення для цілей „ленд-ліз“ на 19. лютого загально виносить більше як 12 біліонів доларів.

Злучені Держави й Британія підписали угоду, якою відкладається на неозначений час остаточний розрахунок за видатки по „ленд-ліз“. Тою угодою дозволяється обом країнам необмежена, свободна торгівля та встановлюється, що остаточні умови розрахунку „будуть такими, щоб не обмежували торгівлі між тими країнами“. Велес повідомляє, що французький уряд в Віші дав заповнення Злученим Державам, що він не буде давати допомоги державам „осі“ більшою, ніж зазначено умовами перемир'я.

Продукція й перемир'я.

Рада воєнної продукції повідомляє, що переведення індустриальних закладів мирного часу на воєнну продукцію буде „з горбом“ з кінцем осені. Повне переведення автомобільної індустрії очікується з днем 1. вересня. Рада подає, що її голови індустриальних відділів означають кількість кожного матеріалу, потрібного для воєнних зусиль, як підготовку у переведенні кожної індустрії на воєнну продукцію.

Адміністратор цін Гендерсон заявив, що краєва реєстрація за пайковими книжками на цукор буде переводитись чотири дні, правдоподібно протягом останнього тижня у березні. Приблизно 1,400,000 шкільних вчителів будуть реєструвати та 245,000 шкіл будуть використано. Одна доросла особа управнена зареєструвати всіх членів родини.

Рада Военної Продукції оголосила, що з днем 9. березня почнеться пайкування 196,000 нових троків та причеплених вагонів, які будуть розпреділюватися протягом наступних 22 місяців. Пайкування буде провадитись спільно Радою Военної Продукції та Бюром Оборонної Транспорзації. Гендерсон казав, що стейтова квота включає 120,000 нових, з 1942. року автомобілів для управнених по покупці протягом березня, квітня й травня. Загальна кількість авт, призначених для купівлі цивільними на наступні 12 місяців, є 340,000. Він казав, що в березні не будуть в продажі направлені гумові опони на пасажирські авт.

Воєнний фронт. Флоту повідомляє, що морські сили Злучених Держав затопили 53 ворожих кораблів від 10. грудня 1941. до 24. лютого 1942. Правдоподібно затопили це сім та ушкодили п'ять додаткових. Армія подає, що від 7. грудня до 27. лютого вона правдоподібно затопила щонайменше 19 японських кораблів, пошкодила ушкодила інших 31 та збила 245 ворожих літаків — не рахуючи 165 японських літаків, збитих групою американських добровольців, що служать в Хінкській армії. Флоту подає, що за перші два місяці цього року 136 кораблів Об'єднаних Держав були заатаковані в західній половині Атлантики, та що зроблено 56 атак на „ворожі підводні човни“. Сподіються, що три підводні човни затоплено й чотири ушкоджено.

Війська генерала МакАртура на Філіппінах заатакували ворожі позиції й посунались наперед від одної до п'яти миль вздовж цілого фронту. Ше два тенкери Злучених Держав були торпедовані коло Атлантичного побережжя.

Армія. Конгрес закінчив справу ухвалення 32 біліонів доларів, з яких поверх 23 біліони доларів для армії, 5 біліонів на „ленд-ліз“, решта на поширення торговельного пароплавства. Президент ексективним розпорядженням реорганізував армію для приспівлення та координації військової чинності. Президент встановив три основні відділи під керівництвом Військового Генерального Штабу: для суходольних частин, повітряних та „служби постачання“ — кожна зі своїм власним командуючим генералом.

Палата послів ухвалила законопроект про продовження від одного місяця до одного року плачення платні членів збройних сил, які захоплені ворогом, особам, які були на їх утриманні. Законопроект має також збільшити платню старшинам і воjakам поза континентом Злучених Держав від 10 до 20 відсотків. Президент встановив Військовий Корпус Спеціалістів, частину уніформованих цивільних службовців, які можуть бути призначені на посади до департаменту війни без огляду на статус цивільної служби. Секретар війни Стімсон оголосив, що від воjakів більше не вимагається одержання дозволу на одруження. Він казав, що мужики, які мають когось на утриманні, можуть вписатися до армії, або навпокиньсая, якщо вони підпишуть заяву, що особи на їх утриманні мають достатні засоби для життя.

Призначення мужиків які когось утримують.

Управління армії оголосило нову політику, по якій мужики, які мають когось на утриманні, можуть записатися з єдиним завданням — дістати старшинський ранг. Якщо вони не здобудуть її, можуть бути переведені до резервистів. Іх тоді не покличуть до активної служби, доки не будуть покликані їх попередні поборові класифікації. Обмеження віку — від 18 до 35. Всі кандидати повинні служити чотири місяці в центрах перемищення або в полкових частинах перед вступом до старшинських шкіл. Завдання нової політики — задовольнити потреби армії в 75,000 нових старшин, вибраних з 95,000 кандидатів, на цей рік.

Асентирунок. Директор асентирунку Герші повідомляє, що треті краєва льотерія для визначення порядку чисел реєстрації з 16. лютого буде переведена у Вашингтоні 17. березня, але нові реєстранти правдоподібно не будуть покликані до травня.

Сільське господарство. Департамент хліборобства оголосив, що фермерський прибуток готівкою за 1941. р. досягнув 12 біліонів доларів — найвищий від 1920. р. та на 29 відсотків більший від 1940. Даблю Пі Ей подає, що його планці заняті на березень бужуть зменшені на 62,000 осіб, з таким або більшим зменшенням на квітень, щоб допомогти вимогам сезонної фермерської праці. Секретар Хліборобства Вікард звертається до стейтових і місцевих Хліборобських Воєнних Рад, щоб помагати місцевим поборовим комісіям вирішувати увільнення фермерів, подаючи необхідні інформації. 16 агенцій департаменту хліборобства об'єднано в три нові агенції.

Мешкальна справа. Щоб уникнути подвоєння заходів президента об'єднав 16 урядових мешкальних агенцій в одну організацію — Краєву Мешкальну Агенцію, на чолі з адміністратором Джон Блендорф Дік, помічником директором Бюджету. В той же час президент розв'язав Федеральну Позичкову Агенцію та перевів всі не-мешкальні відділи цієї агенції до департаменту торгівлі.

„Тиждень Війни“ підсумовує інформації, взяті з урядових джерел про важні події тижня до понеділка 2. березня).

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інститутів чи американських визначних людей).

Амгерст, Масс. — Відділ 199 У. Н. Союзу закупив один примірник „Історії України“ М. Грушевського і призначив його для публічної місцевої бібліотеки.

одну організацію — Краєву Мешкальну Агенцію, на чолі з адміністратором Джон Блендорф Дік, помічником директором Бюджету. В той же час президент розв'язав Федеральну Позичкову Агенцію та перевів всі не-мешкальні відділи цієї агенції до департаменту торгівлі.

„Тиждень Війни“ підсумовує інформації, взяті з урядових джерел про важні події тижня до понеділка 2. березня).

Пригода з Дитиною (Докінчення зі сторони 2-го)

маємо її, пане комісар, — сповідав службово. — Я її стрінув із візочком, колиж я її сказав: То маєте гарну дитину, а скільки їй літ? — то вона вам так сердито стрілила на мене очима та сховала дитину за заслонку. А я сказав їй, ходіть зі мною, пані, і не счуйте галасу!

— Скоріть по паню Ляндову, — сказав комісар. — А ви, жіночко, скажіть мені, ради Бога, чому ви вкрали цю дитину!

Ця жіночка навіть довго не заперечувала, відразу збентежилася. Це вам була незамужня дівчина, а мала дитину з якимсь паном. Дитинка її останніми днями трохи постогнувала на животик і дві ночі кричала. Третю ніч ця жіночка давала дитині ссати в постелі тай при тому заснула. Колиж рано пробудилася, дитина, кажуть була вже посиніла й нежизня. Я не знаю, як це може бути — говорив пан Кратохвиль сумнівно.

Вона може трапитися — перерив їй доктор Вітасек. — По перше ця мати була не виспалася; подруге та дитина певно мала катар і кілька днів не хотіла ссати. Тому грудь була дуже тяжка, колиж заснула, звисла дитині на носик і дитина вдушилася. Це врешті-решт може статися. Тому дайте.

— То може воно було так, — говорив далі пан Кратохвиль. — Колиж рано ця жіночка побачила, що її дитина не живе, пішла дати знати про це на парохі. Та по дорозі побачила той візочок пані Ляндової, і тут їй впало до голови, що коли матиме іншу дитину, то їй той пан платитиме далі аліменти. Крім того, певно — говорив пан Кратохвиль розпучливо та зачервонів — її страшно тиснуло молоко.

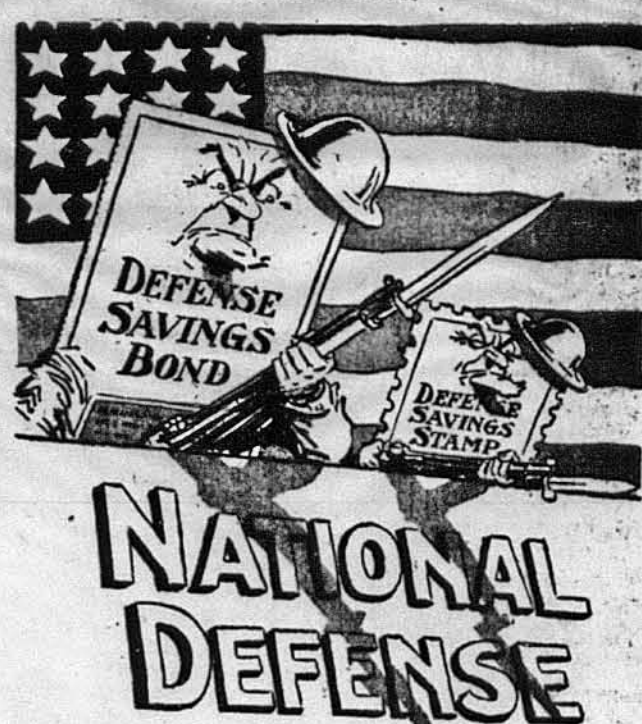
Доктор Вітасек притакнувся. — Це також правда, — сказав. — То знаєте, — виправдувався пан Кратохвиль — на таких справах я не розуміюся. Тому то вкрала цю дитину з візочком а той візочок знову лишила на коридорі чужого дому. І цю Рожечку віднесла до дому замість своєї Сидонії. Та це мусіла бути якась дурновата або дивна жіночка, бо свою неживу дитину дала потім до ледіви. Видно хотіла дитину вночі десь закопати або покласти, та не мала до того відваги.

Потім прийшла пані Ляндова. — Так молоді мамо, — повідав їй пан Бартошек — ось маєте вашу дитину.

Пані Ляндова залилася словами. — Таж це не моя Рожечка, — простогнала — Рожечка мала інший чіпочок!

— А хай це перун трісне! — сказав комісар — розвиніть дитину! — Колиж дитина ле-

YOUR SECTOR



From Los Angeles Examiner

ЯВА НЕ ДАС ПРО СЕБЕ ЧУТИ

ЛОНДОН. — Голландський урядовий представник в Лондоні заявив, що вістки поширювані японцями, начеб голандської війська на Яві вже цілковито піддалися, неправдиві. Правдою є, що столиця Яви, Бандунг, впала і правдоподібно є це, що деякі частини піддалися. Але решта війська мусить далі ставити опір в нетрах Яви. Японці говорять, що все військо у числі 93,000 нідерландців і 5,000 британців та американців, піддалися і що здачу одобрив нідерландський уряд в Лондоні.

жала на його бюрку, підніс її за ніжки та сказав: — Нумо подивіться, які в нього на задку фалдочки! — Та пані Ляндова вже клячала на землі й цілувала дитині рученьки й ніжки. — Ти моя Рожечко, кричала серед плачу — ти лтанечко. Душечко, чи бобиш, ти мамина, ти татова, ти мое золоті!

— Прошу вас, пані, — сказав пан Бартошек похмуро: — перестаньте, а ні, то далібі, оженися. А тих десять тисяч дайте на незамужній матері, розумієте?

— Пане комісар, — сказала пані Ляндова владувано — заповинить дитинку та поблагословіть її. — А чи то мусить бути? — бурмотів пан Бартошек. — Як це береться? Ага. Та дивіться, воно починає ревіти! Маєте, беріть собі його мерщій!

І не вже кінець тієї пригоди з дитиною.

(З чеського переклав М. Н.).

НІМЦІ ПОКАРАЛИ ОДНОГО УКРАЇНЦЯ СМЕРТЮ

СТОКГОЛЬМ. — Новинкарська агенція ОНА доносить за шведською газетою „Соціал-демократен“, що німецькі власти „в Польщі“, засудили на смерть одного українця, за те, що той носив при собі зброю. Згадана агенція говорить, що це перше донесення про цього роду випадок.

Ученим удалося побільшити вагу продукowanego шовку, кормлячи шовкові гусениці сконцентрованою поживою з молока соя фасолі, як додатком до їхнього звичайного корму з морвового листя; при тій смертності серед гусениць цілковито не збільшилась.

Вже вийшла друком і продається давно потрібна праця, головню в сезон шевченківських концертів.

Д-р Л. МИШУГА ШЕВЧЕНКО — І — ЖІНКА (ЖІНКА В ЖИТТІ І ТВОРАХ ПОЕТА)

Яку роллю відіграла в житті й творчості найбільшого українського поета його мати? Махуча? Сестри? Перша, дитиня любов, Оксана? Полька з Вильна, Дуня Гомошівська? Модельна в Академії? Книжком Барвара Реліна? І інші, аж до Лікері Полусамова.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ. Накладом „Української Пресою й Книжкової Спілки“.

„СВОБОДА“ 81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСКА ФЕДЕРАЦІЯ СТЕЙТУ МІШГЕН

виступає

СВЯТО-КОНЦЕРТ

в честь Тараса Шевченка

в неділю, 15. БЕРЕЗНЯ (MARCH 15, 1942)

в годині 3:00 пополудні

CHADSEY HIGH SCHOOL AUDITORIUM,

при MARTIN & MCGRAW вулиці, DETROIT, MICHIGAN.

Вступ на концерт вільний.

Крім місцевих сил, трьох хорів, солістів і бесідників

виступить наш славний оперний співак М. Голісник.

Проситесь шановну українську публіку взяти участь

громадно. Комітет.

ЧИ МАЄТЕ ВЖЕ

книжку Проф. Юрія Вернадського

BOHDAN

Hetman of Ukraine

що описує Україну в часи великих суспільних і національних

переворотів?



130 ВМЕРЛО, 11 ЖИВЕ. — Моряки, що врятувалися з американського дестроера „Джейкоба Джовнса“, як він затонув від німецької торпеди коло Кейп Мей, Н. Дж.

ХТО ЗАКУПИВ „ІСТОРІЮ УКРАЇНИ” М. ГРУШЕВСЬКОГО ПО АНГЛІЙСЬКИ

(Тут подаємо тих, що закупили в книгарні „Свободи” других 400 примірників „Історії України” М. Грушевського, виданої у Н. Союзом англійською мовою в Видавництві Єврейського Університету. Потім подаватимемо давальних покупу. Окремо подаємо тих, що купували чи купуватимуть книжку Ю. Вернадського „Богдан — Гетьман України”).

Число примі- рників:	Прізвище купуючого і для кого:	Число примі- рників:	Прізвище купуючого і для кого:
2	Відала 316. УНС, Рочестер, Н. П.	1	Український-Американський Го- рожанський Клуб в Менчестер, Н. Е. для Дармштадт Каледж, Юніверситет оф Н. Г. і Ст. Анселм.
1	Гришкован, Бофало, Н. П.	1	Відала 259. УНС, Шікаго, Іл.
4	Українська Православна Церква і Сестрицтво Любова, відала 177 УНС, у Провіденс, Р. Ай. для Братів Юніверситі, міської бібліотеки, Провіденс Джордан, сенатора Теодора Ф. Гріпа.	10	Джонні Відала УНС, Шікаго, Іл.
1	М. Липшиц, Пітсбург, Па.	2	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Філадельфія, Па.
1	Відала 77. УНС, Порк, Огайо, для місцевої бібліотеки.	1	Братство св. Юрія, відала У. Н. Союзу, Філадельфія, Па.
1	М. Батюк, Шікаго, Іл.	1	Відала 321. УНС, Фінксбург, Па.
2	Українсько-американський Го- рожанський Клуб, Бофало, для себе і для бібліотеки у Бофало Юніверситі.	1	Відала 211. УНС, Стейплтон, Н. П., для місцевої бібліотеки.
3	П. К. Камарова, Ст. Пол, Мінн.	1	Відала 304. УНС, Бофало, Н. П., для Ріверсайд Гай Скул.
1	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Картерет, Н. Дж., для Картерет Фрі Лайб- рері.	1	Відала 158. УНС, Бруклін, Н. П., для бібліотеки і для себе.
1	П. Костриця, Дірборн, Мінн.	1	М. Багдан, Бруклін, Н. П., для себе.
2	А. Г. Дух, Асторія, Іл. Ав. Н.П.	2	Відала 371. УНС, Ньюарк, Н. Дж., для бібліотеки і для Ньюарк Інст. Нюс.
1	Мінатта Саяк, відала 380. УНС, Форестгайл, Конн.	1	В. Дупік, Нью Йорк, Н. П.
1	А. М. Піанак, Нью Йорк, Н. П.	1	Е. Лаконіч, Форест Гіас, Н. П.
2	Відала 7. УНС, Месаду, Па., для моєї відалі і конгресу Айвор Дейвіда Фінтон.	1	Д. Зальманович, Когоз, Н. П.
3	Відала 117. УНС, Нью Йорк.	2	Відала 179. УНС, Ст. Луїс, Мо., для бібліотеки і для себе.
2	Відала 57. УНС, Когоз, Н. П., для місцевої бібліотеки і для вищої школи.	2	Відала 20. УНС, Гемтрех, Мінн., для бібліотеки і для себе.
1	Американський-Український Го- рожанський Клуб, Когоз, Н.П.	2	Відала 369. УНС, Патмертон, Па., для бібліотеки і вищої школи.
1	Відала 400. УНС, Ілліноїс, Па.	2	Відала 44. УНС, Вінзор, Огайо, Канада.
2	М. Галіпка, Лорейн, Огайо, для себе і для сина в Нью Йорку.	20	Тарас Шікала, Шікаго, Іл.
1	Відала 128. УНС, Кліфтон Гайтс, Па., для вищої школи.	4	Відала 105. УНС, Філадельфія, Па., для Фрі Лайбрі, Сімон Гратз Гай Скул, С. Слободан і С. Крайніч.
3	о. В. А. Каскія, Роксбург, Масс.	2	Відала 106. УНС, Шікаго, Іл., Канада, для бібліотеки.
2	Відала 103. УНС, Вест Аліс, Віс., для місцевої бібліотеки і Мар- кет Юніверситі.	1	Відала 323. УНС, Канзас Сіті, Канза, для бібліотеки.
1	Френсіс Шегга, Філадельфія, Па.	1	В. Липак, Дірборн, Мінн.
5	„Сини України”, Шікаго, Іл.	1	Відала 237. УНС, Честер, Па., для бібліотеки.
1	Відала 288. УНС, Бронкс, Н. П.	1	Відала 289. УНС, Айрондейл, Н. П.
1	П. Гавришченко, Когоз, Н. П.	10	Ліга Української Молоді Північ- ної Америки.



ЩЕ ДЕРЖИТЬСЯ. Пані Френсіс Блек, жінка коман-
данта Гю Блека, що пропав з своїм кораблем „Джей-
кобом Джовисом”, як його стурбовано коло но-
держського побережя. Світлина знято в її домі в
Орадел, Нью Джерзі; з нею діти: 15-місячний Брус,
10-літня Барбара й 3-літній Дені.

Число примі- рників:	Прізвище купуючого і для кого:	Число примі- рників:	Прізвище купуючого і для кого:
2	Яросевич, Гарфолд, Конн.	1	М. Рибак, Філадельфія, Па.
1	Катерина Нещ, Кемден, Н. Дж.	1	Анна М. Полоний, Шікаго, Іл.
1	Микитка, Джерзі Сіті, Н. Дж.	1	Річард Спрінгс, Н. П., для бібліотеки.
1	О. Пель, Бронкс, Н. П.	2	Відала 42. С.А. Філадельфія, Па., для Інтершенел Інстуту і для Федершен оф Віменс Клубе.
1	Н. Бабак, Вашингтон, Д. К.	1	Р. Пеленський, Філадельфія, Па.
2	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Гвінг, В. Ва., для бібліотеки і для себе.	3	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Мікіпорт, Па., для себе, для бібліотеки і для вищої школи.
1	Відала 364. УНС, Клівленд, Огайо.	1	Анатасій Теканук, Александрия, Н. П.
1	Відала 83. УНС, Філадельфія, Па.	1	Відала 192. УНС, Геркімер, Н. П., для бібліотеки.
1	Катерина Федівка, Рочестер, Н.П.	1	С. Гарсейко, Ансонія, Конн., для сина Івана у Маскусетс.
1	М. Гладіш, Тимікс, Онт. Канада.	1	Відала 160. УНС, Джамейка, Л. Ай., Н. П., для місцевої бі- бліотеки.
1	Українська Ліга Мінніген Стейту, Дірборн, Мінн.	1	А. Швець, Провіденс, Р. Ай., для вивук.
1	А. Пашинський, Філадельфія, Па.	1	О. Анска, Геркімер, Н. П.
1	Відала 161. УНС, Ембрідж, Па.	1	О. Рекрут, Провіденс, Р. Ай.
1	Відала 74. УНС, Нью Кесл, Па., для бібліотеки.	1	М. Колодуб, Вест Істон, Н. Дж.
1	Е. Бутковський, Дірборн, Мінн.	1	Варвара Буката, Елизабет, Н. Дж.
1	Ю. Шула, Балтімор, Мд.	2	Відала 351. УНС, Найагара Фолс, Н. П., для себе і для бібліотеки.
1	Відала 144. УНС, Скрентон, Па., для головної бібліотеки.	3	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Рокфорда, Огайо.
1	Зі збірки в гром. Ковпаків у Скрентоні, Па., для вищої шко- ли.	1	П. Старишський, Милант, Н. Дж.
4	о. В. Клодницький, Ньюарк, Н. Дж.	2	о. Ф. Штурер, Геркімер, Н. П., для бібліотеки в Літл Фолс і Геркімер, Н. П.
1	І. Кошуба, Джерзі Сіті, Н. Дж.	1	В. Голішський, Толідо, Огайо.
2	Відала 91. УНС, Мікі Ракс, Па., для вищої школи і для Стоун Таннінг Гай Скул.	1	В. Стриковський, Філадельфія, Па.
4	Г. Шабатура, Пітсбург, Па.	1	К. Шікала, Філадельфія, Па.
1	В. Борквич, Тимікс, Онт. Кана- да, для шкоти М. Опира в Монтреалі.	1	Т. Малик, Філадельфія, Па.
1	Н. Чума, Нью Йорк Сіті.	1	Відала 167. УНС, Толідо, Огайо, для місцевої бібліотеки.
1	А. Волкер, Дірборн, Мінн.	1	О. Беркі, Н. П.
1	П. Лісгорі, Нью Йорк, Н. П.	1	Марія Шіпка, Клівленд, Огайо.
1	Відала 182. УНС, Кліфтон, Н. Дж.	3	Марія Рукавенка, Алентані, Па.
1	Відала 37. УНС, Елизабет, Н. Дж.	1	К. Гринчук, Бруклін, Н. П.
1	І. Заболоцький, Гемтрех, Мінн.	1	Відала 38. УНС, Обурн, Н. П.
1	І. Чергавий, Шікаго, Іл.	1	С. Шумейко, Мейлхайд, Н. Дж.
3	Відала 84. УНС, Савіпорт, Конн., для бібліотеки.	1	І. Тарпані, Бофало, Н. П.
1	Т. Шікала, Шікаго, Іл.	1	П. Шенчук, Ленгорт, Па.
1	М. Ганюшин, Пасейк, Н. Дж.	2	П. Н. Бронішський, Местер, Па.
2	М. Балабан, Юстон, Тексас, для себе і для місцевої бібліотеки.	2	Відала 48. С.А. Філадельфія, Па., для Френсис Фрі Лайбрі і для Ла Сел Каледж.
1	Д. Хрушаль, Голіок, Масс.	1	Відала 309. УНС, Сатіна, Мінн.
1	Відала 28. УНС, Могоані Плейн, Па., для Габертон Гай Скул.	6	Відала 246. УНС, Вест Варік, Р. Ай.
1	Відала 125. УНС, Шікаго, Іл., для української школи.	1	Олена Шогрин, Філадельфія, Па.
1	Д-р А. Кібіс, Дірборн, Мінн.	1	О. М. Кузьмал, Нантінг, Конн.
1	Запомянове Ток, Укр. Джіок, Ші- каго, Іл., для університет- ських бібліотек і для себе.	1	Ольга Лабуба, Перт Амбой, Н. Дж.
1	М. Медвіл, Гвінг, В. Ва.	7	Український Сінік Сентер, Ро- честер, Н. П.
1	Дарія Богданова Улань, Нью Йорк, Н. П.	1	П. Кивенський, Картерет, Н. Дж.
1	Т. Горбуш, Дірборн, Мінн.	1	І. Бойко, Дірборн, Мінн.
1	Честер Гай Скул Факалі Авард для покійного Івана Сімор, Честер, Па., дарунок для ро- дичів покійного.	2	Відала 143. УНС, Грей Медовс, Н. Дж., для бібліотеки в Ге- кетсвілі і Варен Канті.
4	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Ватергайт, Н. П., для конгресу Вілам Т. Бері, Сієна Каледж, Лон- доніт, Н. П., Ватергайт Гай Скул і для товариства.	1	П. Муц, Бріджпорт, Па.
1	Стефан Курлак, Н. П.	2	Відала 224. УНС, Сейлем, Масс., для відалі і місцевої бібліо- теки.
1	Катерина Кислиця, Мікі Ракс, Па.	1	Відала 426. УНС, Централія, Па., для Публік Скул.
1	Г. Слободан, Філадельфія, Па.	3	Українська Ліга у Найтаві, Па., для себе, для Темпл Юнівер- ситі і для Юніверситі оф Пен- сільванія.
1	В. Любас, Шікаго, Іл.	11	Відала 343. УНС, Рочестер, Н. П., для місцевої бібліотеки, а решта для членів відалі.
1	Анна Саяк, Оніонта, Н. П.	1	І. Кривка, Гемтрех, Мінн.
1	І. Милевський, Гарней, Іл.	4	Відала 59. УНС, Стретфорд, Конн., для бібліотеки у Бріджпорт, Стретфорд, огайо, для відалі і одні для М. Галкенца.
5	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Брістола, Па., для адвоката П. Барет, Брістола Лайбрі, Брістола Гай Скул, се- натора Джеймс і для відалі 362. УНС.	3	Відала 42. УНС, Гарфілд, Н. Дж., для товариства, бібліотеки і члена Ф. Гулька.
2	М. Сарахан, Н. С. Пітсбург, Па., для себе і для Карнет Фрі Лайбрі.	1	Відала 373. УНС, Ст. Луїс, Мо., Піппін Романія.
3	Відала 324. УНС, Філадельфія, Па.	1	Громадяни Іван Гусар як дару- нок для Юрі Крепін у Джер- зі Сіті.
1	Хор „Бови” при укр. грек. като- лицькій в Нюнгтаві, Огайо.	1	Відала 76. УНС, Ньюарк, Н. Дж.
2	Відала 127. УНС, Бофало, Н. П., для себе і для бібліотеки.	2	Відала 63. УНС, Форд Сіті, Па., для Пен Стейт Каледж і для Форд Сіті Гай Скул.
1	Укр. Нап. Дім, Бруклін, Н. П.	1	Ольга Шафран, Кліфтон, Н. Дж.
1	А. Мельничук, Джамейка, Л. Ай., Н. П.	1	Відала 271. УНС, Еамірай, Н. П., для місцевої бібліотеки.
1	М. Барановський, Нью Йорк, Н.П.	1	Відала 355. УНС, Ст. Джозеф, Мо., для місцевої бібліотеки.
1	Олена Д. Лотонька, Алер Дарбі, Па.	2	Відала 217. УНС, Рочестер, Н. П.
1	о. П. Політінський, Пенсильванія, О.	2	Відала 36. УНС, Рочестер, Н. П.
1	Е. Даринський, для брата Поса- фа в Братів Юніверситі.	1	С. Угорчак, Бруклін, Н. П.
1	Стефанія Брухана, Шікаго, Іл.	3	Відала 200. УНС, Саон Парк, Л. Ай., Н. П., для місцевих бі- бліотек і для О. Котопі.
2	Відала 236. УНС, Сейр, Па., для місцевої бібліотеки і Гай Скул.	4	Відала 385. УНС, Мінеаполіс, Мінн., для місцевої бібліотеки, Міннесота Юніверситі, Ст. То- мас-Каледж, Мінеаполіс Стар Джорнал.
1	Т. Гула, Вілмінгтон, Дел.	3	Відала 180. УНС, Акрон, Огайо.
1	Відала 255. УНС, В. Свінгін, В. Нютон, Па.	2	Відала 271. УНС, Еамірай, Н. П., для місцевої бібліотеки.
4	А. Пруницький, Дорчестер, Масс.	1	О. Кривка, Галок, Мінн.
1	Укр. Горжанський Клуб, Фрейк- форда, Па., для Гардінг Джуріор Гай Скул.	2	Стефанія Галічич, Нью Йорк, Н.П.
1	І. Сорока, Філадельфія, Па., для місцевої бібліотеки.	1	о. В. Лотоніч, Джерзі Сіті, Н. Дж.
1	Я. Лосків, Нью Йорк, Н. П.	1	І. Білківський, Дербі, Конн.
1	Степанія Галічич, Нью Йорк, Н.П.	1	П. Скоцен, Елстон, Мд.
2	П. Дула, Вінзор, Онт. Канада.	1	Анна Чорній, Балтімор, Мд.
1	Н. Семюлок, Мінеаполіс, Мінн.	1	Д. Бойко, Блекстон, Масс.
3	Д. Шыгала, Клівленд, Огайо.	1	П. Котонський, Філадельфія, Па.
2	Б. Кональський, Судбурі, Онт., Канада — віл. 439, для бі- бліотеки і Судбурі Стар.	1	о. С. Гриншак, Експорт, Па.
2	І. Лесюк, Сиракуз, Н. П.	3	о. О. Мерешак, Ансонія, Конн.
1	М. Пришхан, мол., Пасейк, Н. Дж.	3	Союз Українок, відала 26. Гем- трех, Мінн., для сенатора Прентіс Брані, для судді Спрінг Корп Фрейк Мурфі і для Дірборн Лайбрі.
1	Анна Хмеліч, Перт Амбой, Н. Дж.	1	В. Кузьмича, Арнолд, Па.
2	Відала 220. УНС, Шікаго, Іл.		
1	Марія Політло, Геркімер, Н. П.		
2	Відала 213. УНС, Бейон, Н. Дж.		
2	Відала 299. УНС, Бофало, Н. П.		
1	П. Черкас, Манвіл, Р. Ай.		
1	І. Каліко, Джерзі Сіті, Н. Дж.		
1	В. Бейс, Ньюарк, Н. Дж.		

Число примі- рників:	Прізвище купуючого і для кого:	Число примі- рників:	Прізвище купуючого і для кого:
1	М. Рибак, Філадельфія, Па.	1	С. Малик, Нью Йорк, А. П., для американського магазину.
1	Анна М. Полоний, Шікаго, Іл.	1	Л. Сорочинський, Оліфант, Па.
1	Річард Спрінгс, Н. П., для бібліотеки.	1	В. Гринік, Вілменсет, Масс.
2	Відала 42. С.А. Філадельфія, Па., для Інтершенел Інстуту і для Федершен оф Віменс Клубе.	1	Відала 18. С.А. Джамейка, Л. Ай., Н. П.
1	Р. Пеленський, Філадельфія, Па.		
3	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Мікіпорт, Па., для себе, для бібліотеки і для вищої школи.		
1	Анатасій Теканук, Александрия, Н. П.		
1	Відала 192. УНС, Геркімер, Н. П., для бібліотеки.		
1	С. Гарсейко, Ансонія, Конн., для сина Івана у Маскусетс.		
1	Відала 160. УНС, Джамейка, Л. Ай., Н. П., для місцевої бі- бліотеки.		
1	А. Швець, Провіденс, Р. Ай., для вивук.		
1	О. Анска, Геркімер, Н. П.		
1	О. Рекрут, Провіденс, Р. Ай.		
1	М. Колодуб, Вест Істон, Н. Дж.		
1	Варвара Буката, Елизабет, Н. Дж.		
2	Відала 351. УНС, Найагара Фолс, Н. П., для себе і для бібліотеки.		
3	Український-Американський Го- рожанський Клуб, Рокфорда, Огайо.		
1	П. Старишський, Милант, Н. Дж.		
2	о. Ф. Штурер, Геркімер, Н. П., для бібліотеки в Літл Фолс і Геркімер, Н. П.		
1	В. Голішський, Толідо, Огайо.		
1	В. Стриковський, Філадельфія, Па.		
1	К. Шікала, Філадельфія, Па.		
1	Т. Малик, Філадельфія, Па.		
1	Відала 167. УНС, Толідо, Огайо, для місцевої бібліотеки.		
1	О. Беркі, Н. П.		
1	Марія Шіпка, Клівленд, Огайо.		
3	Марія Рукавенка, Алентані, Па.		
1	К. Гринчук, Бруклін, Н. П.		
1	Відала 38. УНС, Обурн, Н. П.		
1	С. Шумейко, Мейлхайд, Н. Дж.		
1	І. Тарпані, Бофало, Н. П.		
1	П. Шенчук, Ленгорт, Па.		
2	П. Н. Бронішський, Местер, Па.		
2	Відала 48. С.А. Філадельфія, Па., для Френсис Фрі Лайбрі і для Ла Сел Каледж.		
1	Відала 309. УНС, Сатіна, Мінн.		
6	Відала 246. УНС, Вест Варік, Р. Ай.		
1	Олена Шогрин, Філадельфія, Па.		
1	О. М. Кузьмал, Нантінг, Конн.		
1	Ольга Лабуба, Перт Амбой, Н. Дж.		
7	Український Сінік Сентер, Ро- честер, Н. П.		
1	П. Кивенський, Картерет, Н. Дж.		
1	І. Бойко, Дірборн, Мінн.		
2	Відала 143. УНС, Грейт Медовс, Н. Дж., для бібліотеки в Ге- кетсвілі і Варен Канті.		
1	П. Муц, Бріджпорт, Па.		
2	Відала 224. УНС, Сейлем, Масс., для відалі і місцевої бібліо- теки.		
1	Відала 426. УНС, Централія, Па., для Публік Скул.		
3	Українська Ліга у Найтаві, Па., для себе, для Темпл Юнівер- ситі і для Юніверситі оф Пен- сільванія.		
11	Відала 343. УНС, Рочестер, Н. П., для місцевої бібліотеки, а решта для членів відалі.		
1	І. Кривка, Гемтрех, Мінн.		
4	Відала 59. УНС, Стретфорд, Конн., для бібліотеки у Бріджпорт, Стретфорд, огайо, для відалі і одні для М. Галкенца.		
3	Відала 42. УНС, Гарфілд, Н. Дж., для товариства, бібліотеки і члена Ф. Гулька.		
1	Відала 373. УНС, Ст. Луїс, Мо., Піппін Романія.		
1	Громадяни Іван Гусар як дару- нок для Юрі Крепін у Джер- зі Сіті.		
1	Відала 76. УНС, Ньюарк, Н. Дж.		
2	Відала 63. УНС, Форд Сіті, Па., для Пен Стейт Каледж і для Форд Сіті Гай Скул.		
1	Ольга Шафран, Кліфтон, Н. Дж.		
1	Відала 271. УНС, Еамірай, Н. П., для місцевої бібліотеки.		
1	Відала 355. УНС, Ст. Джозеф, Мо., для місцевої бібліотеки.		
2	Відала 217. УНС, Рочестер, Н. П.		
2	Відала 36. УНС, Рочестер, Н. П.		
1	С. Угорчак, Бруклін, Н. П.		
3	Відала 200. УНС, Саон Парк, Л. Ай., Н. П., для місцевих бі- бліотек і для О. Котопі.		
4	Відала 385. УНС, Мінеаполіс, Мінн., для місцевої бібліотеки, Міннесота Юніверситі, Ст. То- мас-Каледж, Мінеаполіс Стар Джорнал.		
3	Відала 180. УНС, Акрон, Огайо.		
2	Відала 271. УНС, Еамірай, Н. П., для місцевої бібліотеки.		
1	О. Кривка, Галок, Мінн.		
2	Стефанія Галічич, Нью Йорк, Н.П.		
1	о. В. Лотоніч, Джерзі Сіті, Н. Дж.		
1	І. Біковський, Дербі, Конн.		
1	Р. Скопелен, Елктон, Мд.		
1	Анна Чорний, Балтімор, Мд.		
1	Д. Бойко, Блекстон, Масс.		
1	П. Котовський, Філадельфія, Па.		
1	о. С. Гриняк, Експорт, Па.		
1	А. О. Мерешак, Ансонія, Конн.		
1	Союз Українок, відалі 26. Гемт- рех, Мінн., для сенатора Прентіс Ірвіні, для судді Супрім Коурт Френк Мурфі і для Дітрон Лайбрі.		
1	В. Кузьмич, Арнолд, Па.		